

Nieuwe borden, nieuwe kansen

Bij het WK dammen in Hardenberg wordt gespeeld op elektronische borden. Een geslaagd project, maar ex-wereldkampioen Harm Wiersma is ontstemd, omdat hij de borden niet mocht leveren.

Door onze redacteur
HENK STOUWDAM

HARDENBERG, 23 MEI. Harm Wiersma schuift wat op zijn stoel als zijn mening over de elektronische speelborden bij het wereldkampioenschap dammen in Hardenberg wordt gevraagd. De vijfvoudige wereldkampioen onthoudt zich liever van commentaar op het innovatieve project van de Nederlandse dambond (KNDB), omdat hij zich als eigenaar van andere elektronische damborden zakelijk gepasseerd voelt.

Heeft Wiersma twee jaar geleden op eigen kosten al tien elektronische borden uit Rusland geïmporteerd, gaat uitgerekend de dambond hem op de kleine markt beconcurreren. De laatste Nederlandse wereldkampioen – uit 1984 – begrijpt niet dat hij de borden voor het WK niet mocht leveren. Hij moet lachen om de bewering van de dambond dat er bij het WK in Hardenberg, dat nog duurt tot en met 2 juni, sprake is van een primeur. „Ik begrijp dat de dambond reclame wil maken, maar bij het EK in het Sloveense Bovec en de WK-match voor vrouwen in Kiev werd vorig jaar al op 'mijn' borden gespeeld.”

„Wiersma heeft daarin gelijk”, zegt Paul van de Veen, de man die de nieuwe elektronische borden heeft ontwikkeld. „Maar dit is een compleet nieuw systeem en de eerste keer dat er met tien borden tegelijk wordt gewerkt. Bovendien ontbrak in Bovec en Kiev de presentatie van partijen afzonderlijk op beeldschermen en was de *uploading* naar internet niet mogelijk.” Wiersma ontkent het: „Dat heeft te maken met de software; die moet nog verder ontwikkeld worden.”

Zou hij om die reden door de bond zijn genegeerd? Wiersma, die na de Fortuyn-revolte in 2002 acht maanden LPF-Kamerlid was, denkt van niet; de research had tenslotte ook aan zijn project besteed kunnen worden. Het is oud zeer, veronderstelt hij. „Ik ben twintig jaar bondscoach geweest. Tot 2001, toen kwam het tot een breuk. Sindsdien is de relatie met

Elektronische damborden bieden meer mogelijkheden

Onder elk zwart vlakje bevindt zich een zender en ontvanger. Het spoeltje met condensator in de steen zorgt voor een storing bij het vakje waar deze op ligt. Op deze manier is de steen dus signaleerd.

NRC 230507 / RB / Bron: KNDB

de bond bekoeld.”

Volgens secretaris Marcel Kosters van de KNDB bestaat er geen causaal verband, maar is er om praktische redenen voor gekozen elektronische damborden in eigen beheer te ontwikkelen. „Wij doen liever zaken met een Nederlands bedrijf. Toevallig een firma uit Enschede, de woonplaats van onze

Sport (VWS). Om de kosten eruit te halen, wil de bond de borden beschikbaar stellen aan organisaties van damtoernooien.

Stuwende kracht achter het bondsproject is zelfstandig ontwikkelaar Van de Veen, voorzitter van de Overijsselse dambond. In de toewijzing van het WK aan 'zijn' regio zag hij aanleiding het brainstormen te staken en de ontwikkeling daadwerkelijk ter hand te nemen. „Aanvankelijk wilde ik het elektronische schaakbord als voorbeeld nemen door 64 velden te vertalen in 100, en zes verschillende stukken terug te brengen naar twee. De praktijk was weerbarstiger. Ik heb het systeem van *scratch* moeten opbouwen.”

Het principe is opgebouwd rond trillingen. Van de Veen vertelt dat onder elk veld twee spoelen zitten: één die ontvangt en één die zendt. In de holte van de stenen is een spoel en een condensator verwerkt, die op een veld resonantie veroorzaken – voor wit een andere dan voor zwart. Bij een dam bleek bij een afwijkende resonantie te ontstaan, die Van de Veen kon gebruiken zodat hij van een extra probleem werd verlost. De stenen zijn eenzijdig afgedekt met vilt, waardoor ze niet meer allemaal in de doosjes passen.

Met behulp van de dammer

Wieger Wesselink en Huub van de Wetering van de Technische Universiteit Eindhoven is de vertaalslag naar internet gemaakt, waardoor alle WK-partijen afzonderlijk wereldwijd live gevolgd kunnen worden. Tot enthousiasme van Van de Veen. „We hebben al duizenden hits gehad.”

Internet biedt ook mogelijkhe-

WK dammen voor het eerst live op internet te volgen

ontwikkelaar Van de Veen. Die constructie is vanwege de feedback verre te prefereren boven de samenwerking met een Russische partner, nog afgezien van diensten als garantie en ondersteuning.”

De bond adopteerde het plan, waarin 30.000 euro is geïnvesteerd. Ter vergelijking: Wiersma betaalde voor tien borden zo'n tienduizend euro. De dambond droeg zelf 7.500 euro bij, terwijl het fonds werd aangevuld met bijdragen van onder meer sportkoepel NOC*NSF en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en

Er komt weinig publiek naar Hardenberg

den voor Wiersma, die als dammedewerker van *De Telegraaf* drie partijen live uitzendt op de website. „Soms moet je ergens overheen stappen, zeker als dammen gepromoot kan worden”, zegt hij.

Maar volgens deelnemer Kees Thijssen, de vijfvoudige Nederlands kampioen, heeft de koppeling met internet ook een nadeel. „Er komen weinig mensen kijken. Erg jammer, want veel publiek verhoogt bij mij de adrenaline.”

Volg de partijen live op www.wkdammen2007.nl